

Sylabus na rok akademicki: 2021/2022													
Cykl kształcenia: 2021/2022-2023/2024													
Opis przedmiotu kształcenia													
Nazwa przedmiotu	Anatomia								Grupa szczegółowych efektów uczenia się				
	Anatomy								Grupa zajęć (kod grupy)	Nazwa grupy			
									A	Nauki podstawowe			
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu												
Kierunek studiów	Położnictwo												
Poziom studiów	☐ jednolite magisterskie ☒ I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe												
Forma studiów	X stacjonarne ☐ niestacjonarne												
Rok studiów	I							Semestr studiów:	☒ zimowy ☐ letni				
Typ przedmiotu	☒ obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny												
Język wykładowy	X polski ☐ angielski												
Liczba godzin													
Forma kształcenia													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytorialne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:													
Zakład Anatomii Prawidłowej (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)													
Kształcenie bezpośrednie ¹			15									20	
Kształcenie zdalne ²	45												
Semestr letni:													
..... (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)													

¹ Kształcenie prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

² Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Kształcenie bezpośrednie														
Kształcenie zdalne														
Razem w roku:														
Zakład Anatomii Prawidłowej (Nazwa jednostki realizującej przedmiot)														
Kształcenie bezpośrednie	35													
Kształcenie zdalne	45													

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi elementami prawidłowej budowy ciała ludzkiego

C2. Nabycie wiedzy możliwej do wykorzystania w poznaniu funkcji narządów

C3. Poznanie prawidłowych cech budowy niezbędnych do oceny zmian w przypadkach patologii

C4. Kształtowanie kompetencji społecznych, potrzebnych do wykonywania zawodu położnej, zgodnie z sylwetką absolwenta

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:

Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
A.W1.	Opisuje budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała człowieka dorosłego, niemowlęcia i noworodka;	Test MCQ	WY/SK/CA
A.W2.	Zna budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego;	Test MCQ	WY/SK/CA
A.U1.	Potrafi posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;	Realizacja zleconego zadania	CA/SK

* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:	15
2. Godziny w kształceniu zdalnym:	45
3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:	n/d
4. Godziny samokształcenia kierowanego:	20
Sumaryczny nakład pracy studenta:	80

Punkty ECTS za przedmiot:	3
<p>Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)</p>	
<p>Wykłady</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład wprowadzający 2. Osteologia 3. Budowa czaszki 4. Syndesmologia. Arthrologia 5. Myologia 6. Układ pokarmowy (część gruczołowa i jelitowa) 7. Układ oddechowy (gruczoły wydzielania wewnętrznego) 8. Serce 9. Układ krążenia 10. Układ płciowy żeński. Układ płciowy męski 11. Stosunki otrzewnowe. Układ moczowy 12. CUN - mózgowie 13. CUN - rdzeń kręgowy, nerwy czaszkowe 14. Nerwy rdzeniowe, obwodowy układ nerwowy. 15. Układ nerwowy autonomiczny, narządy zmysłów, zaliczenie wykładów 	
<p>Ćwiczenia Audytoryjne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe omówienie programu zajęć, omówienie regulaminu, zalecana literatura, przedstawienie schematu zaliczania zajęć. Mianownictwo anatomiczne (podstawowe) 2. Podział szkieletu, demonstracja poszczególnych kości, ważniejsze szczegóły szkieletu osiowego (poszczególnych kręgów, cechy charakterystyczne), łopatka, żebra, mostek, obojczyk, kości kończyny górnej wolnej, szczegółowa budowa kości kończyny dolnej (kości kulszowej, biodrowej, łonowej). Szczegółowa budowa kości krzyżowej, miednica jako całość, granice i pojęcia miednica mniejsza i większa, wymiary miednicy i płaszczyzny miednicy, oś miednicy, cechy dysmorficzne miednicy, ważniejsze elementy kości udowej, piszczelowej, strzałkowej i szkieletu stopy. 3. Czaszka ze szczególnym uwzględnieniem szwów oraz ciemiączek czaszki. Rozwój, etapy czaszki, demonstracja czaszki noworodka. 4. Połączenia w obrębie miednicy (spojenie łonowe, staw krzyżowo-biodrowy, otwór zasłoniony, otwory kulszowe, większy i mniejszy – położenie i zawartość). Połączenia w obrębie szkieletu osiowego i klatki piersiowej. Ważniejsze połączenia kości kończyny górnej i dolnej (stawy: ramienny, łokciowy, promieniowo-nadgarstkowy), kanał nadgarstka z zawartością. Staw biodrowy, kolanowy, skokowo-goleniowy. 5. Rodzaje tkanki mięśniowej, podział i rodzaje mięśni, elementy dodatkowe mięśni. Cechy charakterystyczne mięśni mimicznych. Demonstracje. Mięśnie oddechowe, przepona, mięśnie brzuszne, i grzbietowe brzucha. Mięśnie wewnętrzne miednicy, przepona moczowo-płciowa, -budowa. Inne grupy mięśni szkieletowych – mięśnie szyi, obręczy barkowej klatki piersiowej, kończyny górnej, ramienia, przedramienia, ręki. Mięśnie zewnętrzne miednicy, uda, podudzia i stopy, mięśnie grzbietu. 6. Podział układu pokarmowego – jama ustna wraz z zawartością (zęby – rodzaje – ogólnie). Budowa i funkcja języka, gardziel, gardło, przetyk, żołądek, dwunastnica, jelito cienkie (czcze i kręte) – jelito grube ze szczególnym uwzględnieniem kątnicy i wyrostka robaczkowego, odbytnica, odbyt. Część gruczołowa układu pokarmowego – wątroba, trzustka, woreczek żółciowy. Śledziona. 7. Podział układu oddechowego – opis poszczególnych odcinków. Budowa jamy nosowej, krtani, tchawicy oskrzeli. Położenie i budowa płuc. Segmenty oskrzelowo-płucne. Podział gruczołów wydzielania wewnętrznego. Budowa gruczołów wydzielania wewnętrznego – grasicca, tarczyca, 	

przyczołczyce, przysadka mózgową, nadnerczą. Rola trzustki, jajnika, jądra w funkcji gruczołów dokrewnych.

8. Serce – topografia z uwzględnieniem granic stłumienia względnego i bezwzględnego serca. Budowa przedsionków i komór serca. Budowa i rola zastawek serca. Szkielet serca i jego elementy. Warstwowa budowa serca. Mięsień przewodnictwa serca. Worek osierdziowy.
9. Układ krążenia. Różnica w budowie naczyń krwionośnych tętniczych i żylnych. Duży i mały krwioobieg. Płodowe krążenie krwi. Tętnice wieńcowe serca. Aorta wstępująca, łuk aorty z jego głównymi odgałęzieniami. Aorta piersiowa i brzuszna. Ważniejsze naczynia przeznaczone dla szyi, głowy, kończyny górnej. Unaczynienie CUN. Koło tętnicze mózgu. Pień trzewny, ważniejsze naczynia jamy brzusznej (szczegółowo tętnica jajnikowa i maciczna). Tętnica biodrowa wspólna, udowa unaczynienie, tętnice kończyny dolnej. Główne naczynia żyłne ustroju (żyła główna górna, dolna, wrotna, ramiennie-główna, szyjna wewnętrzna, udowa) . Szczegółowo obszar żylny dołu łokciowego, grzbietu ręki. Zatoki żyłne czaszki (mózgu).
10. Układ moczowo-płciowy. Narządy płciowe wewnętrzne żeńskie, macica, jajniki, jajowody. Krocze – topografia okolicy. Narządy płciowe żeńskie zewnętrzne. Narządy płciowe męskie zewnętrzne i wewnętrzne.
11. Część moczowa układu moczowo-płciowego. Nerka – położenie, budowa, unaczynienie. Budowa jednostki funkcjonalnej nerki – nefronu. Unaczynienie. Moczowód – pęcherz moczowy, cewka moczowa męska i żeńska. Stosunki otrzewnowe ze szczególnym uwzględnieniem miednicy mniejszej.
12. Układ nerwowy – podział. CUN – podział na poszczególne części. Półkule mózgowie. Podstawowe bruzdy i zakręty płaszczka. Ważniejsze ośrodki kory mózgowej – ich lokalizacja. Neuron jako jednostka funkcjonalna układu nerwowego. Jądra podkorowe kresomózgowia. Podstawowe rodzaje włókien nerwowych. Drogi nerwowe. Opony mózgowo-rdzeniowe. Zbiorniki płynu mózgowo-rdzeniowego.
13. Budowa rdzenia kręgowego (ważniejsze elementy budowy wewnętrznej). Budowa zewnętrzna rdzenia kręgowego. Łuk odruchowy i jego elementy. Układ nerwowy autonomiczny. Nerwy czaszkowe – podział, krótki przebieg z zakresem unerwienia.
14. Obwodowy układ nerwowy. Podstawowe sploty, topografia, budowa, odgałęzienia z obszarem unerwienia. Dokładny opis nerwów – przeponowego, promieniowego, łokciowego, pośrodkowego, kulszowego, sromowego.
15. Narządy zmysłów. Budowa narządów – wzroku, przedsionkowo-ślimakowego, smaku, powonienia, powłoki skórnej. Szczegółowa budowa gruczołu sutkowego oraz budowa dołu pachowego z zawartością.

Inne

SAMOKSZTAŁCENIE – pisemne opracowanie jednego z podanych tematów.

Tematyka samokształcenia

1. Budowa czaszki noworodka ze szczególnym uwzględnieniem aspektów praktycznych i klinicznych.
2. Elementy budowy macicy przydatne w ocenie przebiegu ciąży oraz ich udział w trakcie porodu.
3. Rodzaje tkanki mięśniowej oraz czas i stopień ich wykorzystania w przebiegu ciąży i porodu.
4. Elementy układu kostnego biorące udział w bezpośredniej budowie kanału rodowego kobiety.
5. Elementy morfologicznej budowy kobiety (różne układy) biorące udział w procesach prokreacji.
6. Zróżnicowanie budowy noworodka w stosunku do osobników dorosłych.

7. Ważne punkty orientacyjne ciała ludzkiego, ich znaczenie praktyczne w medycynie.
8. Podstawowe różnice w układzie krążenia noworodka i osób dorosłych.
9. Nazwiska znanych uczonych w kontekście struktur morfologicznych.
10. Ważniejsze elementy układu chłonnego.
11. Skóra oraz jej przydatki jako narząd.
12. Gruczoły wydzielania wewnętrznego.
13. Rodzaje połączeń układu kostnego z miejscami ich lokalizacji w organizmie człowieka.
14. Okolice ciała ludzkiego z uwzględnieniem ich zawartości narządów i tkanek.
15. Gruczoł sutkowy jako ważny element stanowiący potencjalne zagrożenie procesem nowotworowym u kobiety.
16. Prawidłowa budowa szyjki macicy jako elementu zagrożenia nowotworowego. Profilaktyka zagrożenia rakiem szyjki macicy.
17. Gruczoł sutkowy, samokontrola jego prawidłowej budowy.
18. Ciemiączka czaszki.
19. Stosunki topograficzne miednicy.
20. Dymorfizm płciowy.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Kompendium anatomii prawidłowej człowieka T. I-III Wyd. Pol. Pod red. B. Gworysa 2012
2. Podstawy anatomii człowieka B.K. Gołąb Wyd. Lek. PZWL Warszawa Pol. 2013
3. Atlas anatomii człowieka J. Sobota Wyd. Urban & Partner 2019

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Anatomia człowieka pod redakcją J. Sokołowskiej - Pituchowej PZWL
2. Anatomia topograficzna człowieka G. Horst Schumacher pod red. M. Ziółkowskiego Wyd. Volumed 1984
3. Rzutnik multimedialny, preparaty naturalne, mularze, tablice poglądowe, schematy anatomiczne

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do przedmiotu)
Zakwalifikowanie przez Komisję Rekrutacyjną na I rok danego kierunku studiów

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach

Zaliczenie wieloetapowe, które obejmuje obserwację postępów w nauce w trakcie oceny bieżącej, aktywność, pozytywne oceny cząstkowe na ćwiczeniach, napisanie pracy z tematyki samokształcenia, zaliczenie egzaminu praktycznego oraz zaliczenie testowego egzaminu teoretycznego – MCQ. W przypadku nieobecności na ćwiczeniach lub wykładzie student musi przedstawić własnoręcznie przygotowaną pisemną pracę, zgodną z realizowanym tematem na danym ćwiczeniu lub wykładzie. W przypadku Dnia Rektorskiego zajęcia zostaną odrobione w innym ustalonym ze studentami terminie lub w przypadku braku takiej możliwości tematyka zajęć zostanie przedstawiona w przygotowanej przez studentów odrębnej pisemnej pracy. Egzamin odbywa się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem.

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu ³ - praktycznego – realizacja zleconego zadania – rozpoznanie 20 struktur anatomicznych
Bardzo dobra (5,0)	19-20 prawidłowych struktur
Ponad dobra (4,5)	17-18 prawidłowych struktur
Dobra (4,0)	15-16 prawidłowych struktur
Dość dobra (3,5)	13-14 prawidłowych struktur
Dostateczna (3,0)	11-12 prawidłowych struktur

³ Weryfikacja musi obejmować wszystkie efekty uczenia się, realizowane podczas wszystkich form kształcenia w ramach danego przedmiotu.

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu ³ teoretycznego - test MCQ – 40 pytań (1 werstraktor + 3 dystraktory)
Bardzo dobra (5,0)	38 – 40 poprawnych odpowiedzi
Ponad dobra (4,5)	35 - 37 poprawnych odpowiedzi
Dobra (4,0)	31 - 34 poprawnych odpowiedzi
Dość dobra (3,5)	26 - 30 poprawnych odpowiedzi
Dostateczna (3,0)	21 - 25 poprawnych odpowiedzi

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Anatomii Prawidłowej
Adres jednostki:	50-368 Wrocław ul. Chatubińskiego 6a
Numer telefonu:	71 784 13 30
E-mail:	agnieszka.perlicka-lukaszun@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	dr Michał Porwolik
Numer telefonu:	71 784 13 48
E-mail:	michal.porwolik@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

Imię i nazwisko	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy	Dyscyplina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
Krzysztof Porwolik	Dr n. med. starszy wykładowca	Nauki medyczne	Lekarz	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne
Michał Porwolik	Dr n. med. starszy wykładowca	Nauki medyczne	Lekarz	ćwiczenia audytoryjne

Data opracowania sylabusu

30.06.2021.

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusu:

Michał Porwolik
 Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
 WYDZIAŁ LEKARSKI
 Opiekun i Roku
 dr Michał Porwolik
 Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
 Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka
 Zakład Anatomii Prawidłowej
 p.o. kierownik
 dr Zygmunt Domała

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
 WYDZIAŁ NAUK LECZNICZYM
 Prodzianka dr. Przeszelska
 dr Monika Przeszelska, profesor uczelni